

Kemecsei Helytörténeti Kronika

2022. XVIII. évfolyam 2. szám

Ár: 100 forint

MEGJELENIK NEGYEDÉVENTE

HELYTÖRTÉNETI KONFERENCIA – 800 ÉVES KEMECSE (1222-2022)

📅 2022-03-17 👤 MÁTYÁS TAMÁS

Nagy sikerű Helytörténeti Konferenciát szervezett 2022. március 5-én Kemece Város Önkormányzata és a Sz.-Sz.-B. Megyei Honismereti Egyesület, immár 18. alkalommal!

A konferencia örökös moderátora, Márkusné Tóth Gizella tanárnő megnyitója után Lipők Sándor polgármester úr és dr. Bene János címzetes, nyugalmazott múzeumigazgató, az egyesület elnöke köszöntötte a megjelenteket.

**„Azok az 1980-as évek”
A Magyar Nemzeti Levéltár és a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum közös projektjében készült kiállításból**

Szakács János történész, a Debreceni Egyetem Történelmi és Néprajzi Doktori Iskolájának tagja a „Kemecsei-család és a település története az Árpád- és Anjoukorban” címmel összegezte értékes kutatómunkáját.

Dr. Kiss Kálmán, a Nyíregyházi Egyetem nyelvésze „Adalékok Kemece földrajzi neveihez” című előadásában nyújtott sok érdekességet és szakmai újdonságot a hallgatóság számára.

Tóth Sándor helytörténész, ny. á. ezredes „A zsidóság története Kemeceán” című előadásában gazdag levéltári forrásokon alapuló, sokéves kutatómunkáját összegezte, és a teljes dokumentációt átadta Lipők Sándor polgármester úrnak.

Zárásként és tudományos összegzésként **prof. dr. Hajnal Béla**, Fényes Elek-díjas közgazdász-statisztikus „Századok statisztikája, statisztikai érdekességek a magyar történelemből” című előadását hallgattuk nagy érdeklődéssel.

Kemece szülöttéről közterületet neveztek el Nyíregyházán

Nyíregyháza Közgyűlésének 30/2020 (II.27.) számú határozata a közterületek elnevezéséről és elnevezések megerősítéséről érinti városunk neves szülöttét, Répásy Mihály 1848-49-es huszártábornokot. A 7593/46, 7594/9 és a 31653/4 hrsz.-ú ingatlanok melletti párhuzamosan futó szakasznak a Közgyűlés a **Répásy Mihály utca** elnevezést adta. A Nyíregyháza Városvédő Egyesület 2021-ben adta ki **Urban Teréz: Nyíregyháza utcaneveinek története és utcanévlexikona** című könyvét, amelynek 330. oldalán olvashatunk a Répásy Mihály utcáról:

„Kgy. h. 30/2020: ~. Kertvárosban a Kralovánszky András utcától délre, vele párhuzamosan vezet. Répásy Mihály (1800-1849) az 1848-49-es szabadságharc idején a pákozdi csatában a magyar sereg bal szárnyának parancsnoka volt. 1848 novemberétől tábornokká nevezték ki. Különböző tisztségeket töltött be a hadügyminisztériumban, később Debrecen katonai parancsnoka lett. 1849 április-májusban ideiglenesen a hadügyminiszteri teendőket is ellátta. A szabadságharc végén halt meg kolerában Szegeden. 2007-ben szülőhelyén, Kemeceán újratemették. A Tiszavasvári út déli oldalán, a volt Vorosilov, majd Vay Ádám laktanyája területén, illetve annak közelében vezető utcákat az 1848-49-es szabadságharc szabolcsi származású részvevőiről nevezték el, ezzel egy történelmi és helytörténeti szempontból egyaránt értékes névbokor alakult ki.”

Áder János köztársasági elnök (k) Répásy Mihály honvédtábornok sírjánál az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 169. évfordulóján tartott megemlékezésen Kemeceán, 2018. október 6-án.

Diplomatikai levéltár

DL- DF 75505
Kelkezés 1525. 04. 18.
Kiadó Leleszi Konvent - Q 146 / 16 1 21

Régi jelzet DIPLOMATIKAI LEVÉLTÁR (Q szekció)
 Családi levéltárak (P szekcióból)
 Patay család (Q 146)

Fennmaradási forma Másolat 1701-1800

Regeszta III. p. Pascae. A leleszi konvent bizonyítja, hogy Kemetse-i Mihály fia György néhai Kemecei Máté által a Szabolcs megyei Kemece, Zékel és Ibrón possessiókban bírt részeiben részelteti Bagh-i Gergely, Ilosvai Miklós és Megyer-i István nemeseket, fratres suos consanguineos, azokba őket bevezetteti, mert azok rá és rájuk szállottak Kemecei Máté halálával. Kivonatos szöveg, XVIII. sz. egysz. másolat, papír.– Regeszta forrása: OL regeszta (IIa)

Quod Nobilis Peregrinus Petrus condam Alidactis, de Kemetse,
 Opere quorumlibet partium Proximorum & Consanguineorum
 hunc in subscriptis super se assumens, nosseam Personali-
 ter veniens in presentiam, sponte et libere et confessus in hunc
 modum. Quomodo ipse ex sincero animo fraternali motus, in
 bonis ac Fideibus Possessionariis, quondam Martini de dicta
 Kemetse, in Possessionibus Kemetse, Zékel, et Ibrón vocatis,
 omnino in somitu de Labore existeret Sabitis, Nobilis Gergely
 goeum de Bagh, Nicolaum de Hosva, et Stephanum de Me-
 gyere tanquam fratres suos consanguineos in quos videlicet
 eadem Bona, et iura Possessionaria, in Possessionibus predictis
 Sabita, et de ipsam Peregrinum Kemetseij, condescendissent, et
 devoluta haberentur, penes se recipisset, eisdemq; Parcipio,
 eosdem effecisset ac in Dominium ipsorum Bonorum, una
 seum incommisisset: prout penes se recipit, Parcipio effecit, ac
 in Dominium eorundem, incommisisset, retulit eorundem nobis. Ita-
 rum Nosseam vigore, et Testimonio Litterarum mediantem.
 Datum Jera Tertia proxima, post Festum Pasche, Mille-
 simo Quingentesimo Vigesimo Quinto.

Az Önkéntes Tartalékos Területvédelmi rendszer Kemecsén

Magyarországon jelenleg is folyik a haderő reformja. Ennek fontos eleme az önkéntes tartalékos rendszer fejlesztése, mely a 2010-es évek második felében felgyorsult. Hazánknak szüksége van olyan önkéntes tartalékosokra, akik civil foglalkozásuk megtartása mellett támogatják a honvédelem ügyét.

„A honvédelem nemzeti ügy!”

A Magyar Honvédség átalakítja és megújítja az önkéntes tartalékos rendszerét, amelynek Új elemeként a helyi közösségekre építve hozta létre az önkéntes területvédelmi tartalékos (ÖTT) szolgálati formát.

A tartalékos rendszer fejlesztése kapcsán a tervek szerint járasonként egy század területi elven szervezett tartalékos erő megalakítására kerül sor. Az Önkéntes Területvédelmi Tartalékos (ÖTT) szervezet szükség esetén helyben biztosít majd egy kiképzett, felkészített, alkalmazható erőt. Fontos, hogy ne legyen olyan település, amely nem rendelkezik tartalékos katonával, bizonyos létszámú kiképzett katonai erővel.

A Magyar Honvédség szolgálati formáival és képzési rendszerével hozzájárul ahhoz, hogy mindenki fizikai képességének és leterheltségének megfelelő mértékben tudjon részt vállalni a Haza védelmében. Az önkéntes területvédelmi tartalékos szolgálat lehetősége nyitva áll 18-tól 65 éves korig. Ez azt jelenti, hogy aki fizikai és egészségügyi tekintetben alkalmas minősítést ér el, az tagja lehet a járási alapon szerveződő katonai rendszernek. Számítunk a fiatalokra, akiknek még nincs katonai tapasztalata, de van érdeklődése és elkötelezettsége a honvédelem ügye iránt. És szükségünk van azokra is, akik teljesítettek korábban katonai, sorkatonai szolgálatot, és a rendszerről már vannak tapasztalataik. A korosztályok minden képviselőjének más és más erényei és kiválóságai tudnak hasznos egységgé kovácsolódni, ahogy ez az aktív katonai szolgálatot ellátókra is jellemző. Az önkéntes területvédelmi tartalékos század tagjai a felkészítések alkalmával olyan kiképzést, felkészítést kapnak, amely növeli a helyi közösség védelmi képességét, legyen szó honvédelmi vagy katasztrófavédelmi helyzetről. Nincs megkötés abban, milyen arányban jelentkezhetnek nők és férfiak.

A honvédelem nemzeti ügy, amely nem tesz különbséget állampolgár és állampolgár között. Az önkéntes tartalékosok felkészítése és az alkalmazása helyben történik, alapvetően a járásban, esetleg a megyén belül, évente összesen 4X5 napban. A kiképzés modulrendszerben valósul meg, így az igazolt modulok után van lehetőség a szolgálati formák közötti váltásra (tartalékosból szerződéses katona).

Például aki az alapkiképzés 1 modul kiképzését végrehajtotta, szerződéses bevonulás esetén azt már nem kell megismételnie. A kiképzés ideje is tényleges szolgálati időnek számít. A területvédelmi tartalékosok alapvető feladata a honvédelmi feladatok támogatása és részbeni ellátása. Példaként elmondható, hogy katasztrófahelyzetben, a felállított egység képes megkezdeni a mentést vagy evakuálás megszervezését az aktív katonai erők megérkezéséig. A felkészítések alkalmával olyan kiképzést, képzettséget, tudást kapnak a tartalékosok, mely a helyi közösség védelmi (honvédelmi, katasztrófavédelmi) képességét növeli. Miután protokolláris feladatai is lehetnek a tartalékos katonáknak, jelenlétük emelheti helyi szinten is az ünnepi megemlékezések, koszorúzások színvonalát.

Mint minden Járásban, így Kemeceán is létrejött a szervezeti feltétele egy század felállításának 2017-ben. Parancsnokának 2017. április 15-i dátummal Jávor Attila ÖTT századost nevezték ki, aki helyi kötődéssel rendelkezett, korábban itt teljesített rendőri szolgálatot és a lakóhelye is a járáshoz, konkrétan Kemece városához kötötte. Ugyancsak ekkor került beosztotti altiszti beosztásba Kőszegi Attila ÖTT főtörzsőrmeister, aki jelenleg is kemecei lakos, és korábbi rendőrségi munkájából adódóan is szorosan kötődik a járás településeihez. A század vezetése feladatai függvényében folyamatosan tartja a kapcsolatot a Járási Hivatal Vezetőjével és a Városi Polgármesteri Hivatallal.

Nyíregyháza Városában 2018. október 1-jén alakult meg az ország kilenc keleti megyéjét lefedve a MH 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred. Ennek szervezeti egységeket az **5. Farkas Gyula Területvédelmi Zászlóalj** közvetlen alárendeltségében működik a 6. Járási (Kemece, Önkéntes Tartalékos Területvédelmi) Század. A század állománya jelenleg még nem éri el a teljes feltöltöttséget, viszont elmondható, hogy már több kemecei lakos is tagja az állománynak, és aktív résztvevői a számukra előírt kiképzéseknek.

Azt tudni kell, hogy ez a katonai szolgálati forma nemcsak kötelezettségekkel jár, hanem járandóságok is megilletik a szerződést kötő személyeket. Az önkéntes területvédelmi tartalékos katona a szerződéskötést követően szerződéskötési díjra, továbbá a teljesített szolgálati évenként, utólag rendelkezésre állási díjra jogosult. A tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes területvédelmi tartalékos katona a tényleges szolgálatteljesítése idejére a szerződésében foglalt beosztásához előírt rendfokozat szerinti illetményre jogosult. A tényleges szolgálatteljesítés időtartamára laktanyai elhelyezésre, térítésmentes ételmezési és hadi ruházati ellátásra, továbbá egyes szociális támogatásokra (például utazási költségtérítés) jogosult.

Ezúton is felhívjuk a katonai szolgálat iránt érdeklődők figyelmét, hogy a tartalékos rendszer várja a jelentkezésüket. Bővebb információkat a Járási hivatalnál, a fentebb megnevezett vezetőknél, de leginkább a Katonai Hadkiegészítő és Toborzó Irodáknál lehet kapni az Önkéntes Területvédelmi Tartalékos, valamint más Önkéntes Tartalékos Szolgálattal kapcsolatban.

Köszönet és köszöntés

2005-től, a Kemece várossá nyilvánításának tiszteletére indított Helytörténeti Konferenciák magas színvonalú műsorvezetője **Márkusné Tóth Gizella** tanárnő elbúcsúzott. A jövő évi műsorvezetést **dr. Kocsis Aliz** felkérésünket elfogadva elvállalta. **Köszönet mindkettőjüknek!**

Impresszum

Felelős szerkesztő: Lucza János Olvasószerkesztő: Nagy Enikő

Technikai szerkesztők: Mátyás Tamás, Pusztai András Online változat: www.site.kemece.hu